

Rapporterende enhet:	Institutt for medisinske basalfag	Rapportert av:	Lene Frost Andersen Hela Soltani Trude Abelsen	Periode: 2023 og 2024-2027
----------------------	-----------------------------------	----------------	---	----------------------------------

Økonomirapportering IMB

Årsbudsjett 2023 og langtidsprognose 2024-2027

Bevilgningsvirksomheten

Det antas at IMB vil ha et akkumulert mindreforbruk på kr 20,6 mill per 31.12.2022. Om lag kr 13,8 mill av dette vil være bundet i ulike forpliktelser, som forskningssatsinger (kr 8,3 mill), sentral egenfinansiering til fellesløftprosjekter (kr 1,6 mill), utstyr og annen infrastruktur kr (2,7 mill). Se tabell 5, nederst i denne teksten.

Inntekter

IMB har budsjettet med Foreløpig tildeling 2023 fra fakultetet på kr 164,5 mill, jfr. Excel-fil «141122_Versjon 91_Fordeling 2023.xlsx» mottatt 15. november 2022. Versjon 91 ble beregnet etter UiOs justeringer som følger av forslag til Statsbudsjett, og innebar et kutt på 2,5 mill i forhold til tentativ fordeling, behandlet i fakultetsstyret 27. september. Den nominelle økningen i forhold til tildelingen i 2022 er på kr 3,2 mill (2%).

Hovedtildelingen for 2023 er fordelt til IMBs budsjettenheter i henhold til IMBs budsjettfordelingsmodell. Det samme nivået på hovedtildelingen som i 2023, er lagt inn for alle fem år. Ut over dette er det lagt inn inntekt fra fakultetet til dekking av lønnskostnader for tidligere rektor O. P. Ottersen i hele ansettelsesperioden (to år), samt forventet toppforsk-støtte fra UiO på kr 0,4 mill per år fra 2024 for et nylig tilkommet ERC-prosjekt. Det er dessuten lagt inn forventede tildelinger til forskningsinfrastruktur kl. I og II på til sammen kr 10 mill per år. Estimerte årlige tildelinger til e-læring, driftsmidler til forskerlinjekandidater og nye tildelinger fra f.eks. Livsvitenskapssatsingen o.a. er lagt på nivå med tildelingene i 2021-2022. Det er ikke budsjettet med inndragning av midler eller ytterlige kutt i hovedtildelingen for å dekke ekstraordinære strømkostnader i 2023.

Tabell1: Bevilgningsvirksomheten

Beløp i mill. kr	Regnskap 2021	Regnskap HiÅ 2022	Årsbudsjett 2023	Prognose			
				2024	2025	2026	2027
Inntekter	-213,21	-176,51	-199,61	-197,37	-194,71	-194,06	-194,06
Personalkostnader	177,41	159,89	184,45	185,33	182,86	182,51	183,43
Driftskostnader	37,68	33,38	25,76	25,79	25,94	25,89	24,49
Investeringer	18,33	3,78	24,95	16,45	15,45	14,95	14,95
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	20,21	20,54	35,54	30,20	29,54	29,29	28,80
Nettobidrag	-25,03	-24,85	-25,00	-25,20	-27,50	-27,50	-27,50
Prosjektavslutning	0,23	0,18	0,00	-0,06	0,00	0,00	0,00
Overforbruk BOA	0,15	-0,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk med nettobidrag, prosjektavslutning og overforbruk BOA	-4,45	-4,28	10,54	4,94	2,04	1,79	1,30
Overført fra i fjor	-25,64	-29,28	-20,62				
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-30,09	-33,56	-10,08	-5,14	-3,10	-1,31	-0,01

Kostnader

Det er budsjettet med en lønnsvekst på 3,3 % i 2023, i tråd med UiOs instruks, og det er lagt inn offentlige refusjoner på samme nivå som i 2022.

Den femårige prognosen sikrer nyrekruttering av professorer og førsteamanuenser som er avgjørende for å yte undervisning av høy kvalitet, sikre faglig utvikling og fornyelse og høy vitenskapelig produksjon. Dagens dimensjonering av tekniske og administrative støttefunksjoner knyttet til ordinær drift og forskningsprosjekter opprettholdes. Måltall for rekrutteringsstillinger oppnås i hele perioden, og det er ut over dette lagt inn rekrutteringsstillinger for antatte fremtidige konvergensmiljøer finansiert av Livsvitenskapssatsingen.

Det er budsjettet med startpakker tilknyttet rekruttering til vitenskapelige stillinger og det er tatt høyde for behovet for frie driftsmidler til forskningsgruppene i avdelingsbudsjettene.

Investeringer

I løpet av 2023 skal de to siste av instituttets tre disseksjonssaler oppgraderes for å oppfylle pålagte HMS-krav. Eiendomsavdelingen (EA) står for det bygningstekniske, mens instituttet selv må dekke anskaffelsen av nytt utstyr. Det er budsjettert med at tjue teknisk avanserte disseksjonsbord med overhengende avlufts-hetter vil koste kr 10 mill. For å dekke inn beløpet reduserer instituttet fagavdelingenes tildelinger med til sammen kr 1 mill per år i perioden 2023 – 2026. I tillegg øremerkes budsjetterte inntekter fra utleie og sambruk av disseksjonssalene til gradvis inndekking av investeringskostnadene, inntil de er nedbetalt.

Det er budsjettert med at øvrig vitenskapelig utstyr anskaffes og regnskapsføres i samme år som utstyrsmidler mottas.

Per 31.12.2023 antas det at instituttet vil ha et akkumulert positivt regnskapsresultat på kr 10,1 mill. Midlene innebærer ikke økonomisk handlingsrom. De er bundet opp i ulike forpliktelser, og vil bli brukt i løpet av femårsperioden. IMBs bevilgningsfinansierte virksomhet går i balanse per 31.12.2027.

Nettobidrag og RBO

Instituttet har en relativt stor EU-finansiert prosjektportefølje, og i de siste årene har inntekter fra EU, NFR og andre eksterne kilder ligget på et jevnt høyt nivå. Det årlige nettobidraget som er tilført bevilgningsvirksomheten fra prosjektporteføljen har derfor blitt betydelig. Instituttet budsjetterer i kommende femårsperiode med et nettobidrag kr 26,5 mill (i gjennomsnitt per år), dette tilsvarer 12% av instituttets kostnader. De resultatbaserte inntektene (RBO) som gir uttelling for forskningsproduksjon har også økt de siste årene, og utgjør 17% (kr 27,7 mill) av IMBs hovedtildeling fra fakultetet i 2023.

Begge disse inntektskomponentene til bevilgningsvirksomheten er avhengig av størrelsen på tildelinger fra ulike bidragsytere til den eksternt finansierte virksomheten (BOA). IMB blir stadig mer avhengig av tilslag på søknader om forskningsmidler, spesielt fra NFR og EU, for å dekke en økende andel av kostnadene i bevilgningsvirksomheten.

KPM

Redusert inntekt fra brukere og lavere burtall enn før pandemien er blitt normalen for IMBs forsøksdyrenhet, Seksjon for komparativ medisin (KPM). Enheten antas å få et akkumulert underskudd på kr 0,8 mill per 31.12.22. Av dette er 0,43 mill overført fra i fjor, resten er påløpt i 2022. Kostnader knyttet til personell er spesielt vanskelig å dimensjonere riktig. Det innebærer regnskapsmessig underskudd å holde for stor stab, og en risiko for å mangle riktig kompetanse, økt sykefravær og slitasje på nøkkelpersonell hvis man har for lav bemanning. Samtidig er rekruttering og avgang styrt av lov- og regelverk som ikke tilrettelegger for raske endringer. Det jobbes kontinuerlig med å dimensjonere ressursbruken i forhold til etterspørselen og å etablere prisgunstige avtaler med ulike leverandører.

KPM er budsjettert svært stramt i 2023. Økt etterspørsel er avhengig av at forskerne har midler til dyreforsøk, og det er flere tegn til at etterspørselen etter dyreforsøksfasiliteter er synkende. Det knyttes likevel forventninger til at etterspørselen skal ta seg opp over tid når nye eksperimentelle rom i den eldre delen av KPM står ferdig oppgradert og bruksklare i april. Burtall og samlet brukerbetaling er estimert med en relativt beskjeden økning i 2023 i forhold til 2022. I de neste fire årene er det budsjettert med en flat utvikling og at enheten går i balanse i hvert enkelt år. Dersom enheten går med underskudd, vil inndekkingen gå på bekostning av annen viktig aktivitet ved IMB.

Det er i dette budsjett- og prognosearbeidet ikke tatt høyde for følgene av en samordning av forsøksdyrenhetene ved UiO. Det er fortsatt for mange uavklarte forhold forbundet med dette. I de kommende månedene vil mye kunne avklares og i løpet av 2023 vil det gjøres nye estimater for aktiviteten framover.

Kostnader og risiko knyttet til vedlikehold i Domus Medica

Som følge av at EAs tjenestebeskrivelse ble endret i 2017/2018 må instituttet i dag dekke stadig større kostnader for nødvendige oppgraderinger og vedlikehold på områder som tidligere ble ivaretatt over EAs budsjett. Endringen i tjenestebeskrivelsen, og dermed kostnadsfordelingen, ble gjennomført uten at midler ble tilført instituttet. Merkostnader må dekkes innenfor eksisterende rammer, og det er uklart hvor store de årlige kostnadene vil bli fremover.

En ytterligere risiko er at ikke alle områder som er blitt instituttets ansvar er avdekket. Det innebærer en risiko for at forsømt vedlikehold kan medføre store følgekostnader. Et eksempel: For kort tid siden ble det avdekket at 8 av 12 fancoiler i ultra-fryser rommet 0137 hadde gått i stykker. EA har tidligere hatt ansvar for dette, men nå kreves det at IMB dekker regningen på ca. kr 250 000. Konsekvensen av manglende kjøling i ultra-fryser rommet er drastisk redusert levetid for ultra-frysere. Noe som igjen vil ha store konsekvenser for forskningen med IMB.

Bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA)

I fjor utgjorde IMBs eksternt finansierte prosjektvirksomhet (BOA) 44% av instituttets samlede aktivitet, målt i kostnader. Det ser ut til at IMB kommer til å ha nesten like stor aktivitet i år. I femårig prognose er det lagt opp til at aktiviteten vil ligge på om lag samme nivå i hele perioden.

Tabell 2: BOA-virksomheten

Beløp i mill. kr	Regnskap 2021	Regnskap HiÅ 2022	Årsbudsjett 2023	Prognose			
				2024	2025	2026	2027
Inntekter	-166,29	-138,16	-149,91	-150,16	-149,98	-149,98	-149,98
Personalkostnader	94,82	85,81	95,00	95,00	95,00	95,00	95,00
Driftskostnader	34,93	26,01	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00
Investeringer	13,76	2,35	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Mer/mindreforbruk uten nettobidrag, prosjektavslutning og overforbruk BOA	-22,78	-23,98	-28,91	-29,16	-28,98	-28,98	-28,98
Nettobidrag fra eksterntfinansierte prosjekter	23,97	25,09	28,91	29,11	28,98	28,98	28,98
Prosjektavslutning	-0,23	-0,18	0,00	0,06	0,00	0,00	0,00
Overforbruk BOA	-0,15	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mer/mindreforbruk med nettobidrag, prosjektavslutning og overforbruk BOA	0,81	1,07	-0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

De viktigste finansieringskildene for IMB er NFR og EU, som står for henholdsvis 42% og 23% av porteføljen, målt i sum av totale kostnader, inkludert nettobidrag. Prosjekter finansiert av NFR bidrar mest til instituttets bevilgningsøkonomi, med 49% av nettobidraget hittil i 2022, mens EU-porteføljen bidrar med 34% av nettobidraget. Til sammenligning utgjør alle andre kilder samlet 35% av prosjektporteføljen, men bidrar bare med 17% av nettobidraget. Dette kommer av at mange bidragsytere kun dekker direkte kostnader knyttet til forskningsprosjekter de finansierer, og ikke bidrar med noe til å dekke de indirekte kostnadene som prosjektaktiviteten medfører for UiO.

Å være avhengig av en stor eksternt prosjektportefølje innebærer en betydelig risiko for at nødvendig inntekt til å dekke instituttets bevilgningsvirksomhet skal fall bort. Det er ingen selvfølge at våre forsker skal være like konkurransedyktige i kampen om forskningsmidler framover som de har vært de siste årene. Denne høstens dramatik rundt NFR har minnet oss om at omfanget av tilgjengelige kilder til forskning er uforutsigbar.

Årsverksutvikling

Samlet sett er den planlagte årsverksutviklingen i kommende femårsperiode ganske stabil for alle stillingsgrupper, og avviker ikke nevneverdig i forhold til prognoser for årsverksutviklingen som er levert de siste årene.

Tabell 3 Årsverksutvikling IMB 2018 - 2027

	Faktisk					Budsjett	Prognose				Faktisk Øyeblikks- bilde 01.10.2022
	Gjennomsnitt						2023	2024	2025	2026	
Bevilgningsvirksomheten	2018	2019	2020	2021	Gjennomsnitt (11 mnd)	2023	2024	2025	2026	2027	
UFF-stillinger* unntatt											
rekrutteringsstillinger	62	65	68	66	69	67	68	66	67	69	69
Rekrutteringsstillinger	47	44	50	51	46	47	51	52	52	51	46
Andre stillinger	85	93	92	87	90	92	91	90	89	89	92
Sum	194	202	210	205	205	206	210	208	208	209	206

*Undervisnings-, forsknings-, og formidlingsstillinger

Antall UFF-stillinger har vært relativt stabilt siden 2020, men bak tallene ligger det en endring i den faglige kompetansesammensetningen. I løpet av 2025 vil omstillingen som startet med endring av IMBs budsjettfordelingsmodell i 2017 etter planen være gjennomført. I perioden har instituttet økt antall undervisningsstillinger knyttet til medisinstudiet, og redusert antall undervisningsstillinger knyttet til ernæringsstudiet, for å dimensjonere ressursbruken bedre i tråd med tildeling av midler for de to studiene. Det er budsjettert med at rekruttering til undervisningsstillinger for de ulike fagene heretter i hovedsak vil skje etter avgang.

Rekrutteringsstillinger

I henhold til Excel-fil «141122_Versjon 91_Fordeling 2023.xlsx» er IMBs måltall for rekrutteringsstillinger 39 stipendiater og 6 postdoktorer i 2023. Instituttet velger å konvertere 3 stipendiater til 3 postdoktorer neste år også. Justert antall er 36 stipendiater og 9 postdoktorer i 2023, se tabell 4.

Tabell 4. Måltall rekrutteringsstillinger

	2021	2022	2023
Stipendiatstillinger	34	36	36
Postdoktorstillinger	9	9	9
Måltall rekrutteringsstillinger	43	45	45

Avsetninger, eksterne og sentrale øremerkinger, regnskap 2022

Tabell 5. Avsetning, eksterne og sentrale øremerkinger (tall i tusen kr)

Avsetning, eksterne og sentrale øremerkinger	Regnskap HiÅ 2022	PROGNOSE PER 31.12.2022
akkumulert mindreforbruk	-33 257	-20 625
Øremerkinger:		
Livsvitenskap	-8 362	-6 500
Sentral egenfinansiering Fellesløftprosjekter	-3 605	-1 600
Vitenskapelig utstyr kl. I og kl. II	-5 051	-2 700
Russlandsamarbeid	-1 949	-1 800
Innovasjonsmidler	-312	-300
Annet*	-961	-900
Sum øremerkinger:	-20 240	-13 800
Ikke øremerket resultat	-13 017	-6 825

*Annet: Avsetning feriepenger og plusstid, PES-midler, stud.ass., MED-likestilling, E-læring